

TRIBUNA

TRIBUNALS I VALENCIANISME

JOSÉ BONET NAVARRO

Catedràtic de Dret Processal UVEG. Acadèmic de la RACV

ILUSTRACIÓN: TINGERY

De tant en tant algunes resolucions judicials generen ardents debats socials que, a l'estil del fluix piroclàstic ardent, en moltes ocasions expandixen sectarisme, desconeiximent jurídic i titulars escassament propens a la realitat.

El penúltim magma de la polèmica s'ha generat per la recent Sentència de la Secció Quarta, Sala tercera (o de lo Contencios-Administratiu) del Tribunal Suprem, 634/2020, de 2 de juny, en la que ha segut ponent l'Excelentíssim Sr. Rafael Toledano Cantero.

Esta resolució ha segut dictada com a conseqüència del recurs de cassació formulat per la Generalitat Valenciana i per STPV-IV front a la prèvia Sentència del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana 319/2018, de 17 juliol, que va declarar la nulitat, per contraris a dret, dels preceptes referits a la pertinença o no a el «mateix àmbit llengüístic» en el Decret 61/2017, de 12 de maig, del Consell, per el que es regulen els usos institucionals i administratius de les llingües oficials en l'Administració de la Generalitat.

La polèmica, no obstant, cursa lleu puix, a lo manco fins al moment, no consta que s'haja congregat ningú en la porta de cap Tribunal ab ocasió d'esta sentència. De fet, a efectes pràctics, i a diferència de lo que tan alarmant com falsament han ti-

tulat alguns periòdics el Tribunal Suprem no prohibix ni rebuja que València puga comunicar-se en valencià ab Catalunya, les Balears, o ab qualsevol altra comunitat autònoma, sino sols que impon la traducció al castellà sempre que es remeten escrits fòra de la Comunitat Valenciana, cosa que no exclou que es redacten i remeten també en valencià, i cadascú que lligga lo que vulga.

És més, a pesar de lo que alguns pretenden i potser els agradaría, esta sentència, com cap altra precedent, no declara, ni menys constitueix, que el valencià i el català siguin o no la mateixa llengua. Polèmica esta que segueix llançant als valencians i que es manté més oberta que mai. El Tribunal recorregut deixa ben clar que la seua resolució es dicta «con independencia de la naturaleza, concepto o consideración que se pueda mantener sobre el valenciano y/o catalán, aun en la tesis de que una y otra lengua cooficial... forman parte del mismo sistema lingüístico... o incluso aunque se admitiera similitudes que científicamente son lo mismo valenciano y catalán y no lenguas similares –esta Sala no se define en ese punto–».

Pírric trofeu és esta sentència per a ningú perque cap Tribunal és competent per a declarar ni menys constituir identitats ni preteses unitats llengüístiques. Ni esta, ni les precedents com la STC 75/1997, de 21 d'abril, que exclou atres qüestions que

no siguen jurídiques i es llimita a indicar que la denominació de català per l'Universitat de «València» «no contradice valores, bienes o intereses constitucionalmente tutelados y no vulnera precepto legal alguno». Decisió jurídica posada en dubte pel vot particular de José Gabaldón quan va concloure que «la pretendida sinonimia local entre valenciano y catalán no es, pues, una cuestión que pueda ser establecida por el Estatuto de la Universidad». I alguna cosa semblant passa ab la Sentència del la Secció Sèptima de la Sala tercera del Tribunal Suprem de 24 de juliol de 2012 (Ponent: Excelentíssim Sr. Nicolás Antonio Maurandi Guillén), quan advertix que el tema «al no tener una solución normativa, ha de ser considerado como un problema ajeno al Derecho que tiene su sede natural en el ámbito científico o académico», i resol reconeixer un dret individualitat a ser admés a proves selectives en el cas de professors d'EOI segons l'activitat provatòria desenvolllada.

Al marge de que poden tindre derivacions i substrats ajopits entre o darrere dels seus pronunciaments, com dic, els Tribunals no són competents per a declarar unitats o identitats, com per cert tampoc ho són la Generalitat, sindicats, universitats, «serveis» diversos de «normalització», la balancejant RAE; o la mateixa AVL, que, en la seua denominació ya deixa clar que de valenciana té lo de Acadèmia no lo de Llengua. Per molt que opinen o diguen uns i uns altres, la llengua o idioma valencià (en els tèrmens del nostre Estatut), va ser lo que va ser, ahí tenim als clàssics; és lo que és, una llengua que, en la meua opinió, patix els intents de substitució pel castellà i d'absorció pel català; i serà lo que vullguen els seus usuaris, ni més ni menys. D'ahí l'importància de parlar, escriure i llegir en llengua valenciana. És clar, per molt que s'afanen alguns en disfrassar-la, es tracta d'una qüestió principalment política, semblat a la que vam patir ab la senyera, quan en el seu moment es varen pretenir impondre símbols afins o idèntics a altres comunitats, en disfrassos d'arguments històrics. I les finalitats polítiques últimes de tot açò, com els seus mètodes més grossers, són ben coneguts i, casualment, han patit no fa molt una bona garronda judicial.

Esta sentència no deixa de tindre importància. Els recursos ara desestimats en essència es basen, segons les seus paraules, en que «la Sala, poniendo el acento en la diferencia nominativa, obvia que nos hallamos ante una única lengua, que es oficial en la Comunidad Valenciana y en otras comunidades autónomas, en las que recibe distinta denominación». I d'haver-se estimat el recurs en este substrat argumental, la tesis d'identitat llengüística del valencià hauria rebut una severa boscollada. Sensu contrari, l'han rebuda les tesis pancatalanistes, encara que no s'ha declarat, constituit ni determinat res.

En tot cas, la lluita judicial no sembla que vaja a parar. No hem de pensar més que en algunes discriminacions que patixen molts valencians. Concretament, els qui llegítimament opinen i són coherents en que el valencià és, com diu l'Estatut, un idioma o una llengua, ab identitat pròpia i mereixedora d'una autoritat i ortografia pròpies, són actualment discriminats per la Generalitat i per diverses administracions autonòmiques, provincials i locals. Sols falta que algú es preocupe un poc d'este conflicte per a que torne a obrir-se el litigi.

TRAZOS
IGNACIO GIL LÁZARO

Vaticinio demoledor

España encabezará el desplome económico mundial

El Fondo Monetario Internacional acaba de emitir sus previsiones sobre los efectos derivados de la crisis del covid-19. Según estas, España encabezará el desplome económico mundial. Vaticinio demoledor. Mientras tanto el Gobierno encara ese escenario a la ligera porque es incapaz de establecer una terapia rigurosa para evitar el desastre. Atrincherrado en la propaganda oficial y sujeto a sesiones ideológicas caducas parece como si estuviera poniendo adrede toda la carne en el asador para dinamitar las bases del tejido productivo español. Chocante. Pretender forjar una sociedad subsidiada cuando la deuda supera el cien por cien del producto interior bruto y las arcas públicas carecen de liquidez es suicida. El resultado a medio plazo no tiene vuelta de hoja: colapso absoluto del Estado y una catástrofe social de gravísimas consecuencias en todos los órdenes con estimaciones de paro próximas al veinte por cien. De momento, Sánchez e Iglesias cifran sus expectativas en el dinero que les llegue de la Unión Europea sin darse cuenta que esta es una limitada solución de emergencia si no se abordan las reformas estructurales precisas. Además que no habrá facilidades en la negociación porque Bruselas desconfía del destino que se le dé a esos fondos vistas las veleidades populistas de Iglesias. Quizá por eso a Calviño le han surgido las candidaturas rivales de Irlanda y Luxemburgo para presidir el Eurogrupo. Desde luego de nada servirá conseguir colocarla finalmente al frente de aquel si no se practica una política presupuestaria ortodoxa ajena a las panfletadas podemitas. La reciente cumbre empresarial lo ha dejado muy claro. Seguridad jurídica, alicientes para la creación de empleo, contención fiscal y mantenimiento de la flexibilidad del mercado laboral. La base de partida para salir adelante. Eso y una drástica reducción del gasto consuntivo de las Administraciones. Es vergonzoso que el Gobierno socialcomunista haya aprovechado el estado de alarma para seguir incrementando la nómina de enchufados y cargos inútiles ampliando una estructura inicial ya agrandada para ajustar el reparto de prebendas derivado del acuerdo de coalición. Así que Sánchez y compañía van a tener que ajustarse el cinturón aunque no les guste. Un posible rebrote masivo del virus –riesgo para el que el Gobierno carece de un plan específico– podría complicar el panorama hasta límites inasumibles para las clases medias y los sectores más desfavorecidos que son los que siempre pagan la factura. En definitiva, esto es lo que hay aunque Sánchez e Iglesias traten de taparlo. Viene tormenta. Por desgracia. Furiosa. Seguro.